

BESLUT

2020-12-14 Dnr: 20/04221

## SAKEN

*Lokala nyheter Stockholm*, SVT1, 2020-09-24, kl. 18.33, inslag om elektronik för unga; fråga om otillbörligt gynnande

## BESLUT

Inslaget fälls. Det strider mot bestämmelsen om otillbörligt gynnande av kommersiella intressen.

---

## INSLAGET

Inslaget handlade om hur en idrottsklubb valt att satsa på bland annat tekniklektioner. Syftet med satsningen var att bekämpa kriminaliteten i förorterna genom att erbjuda alternativ för den som annars riskerade att hamna snett. I inslaget besökte reportern en lokal där en så kallad tech-coach höll i tekniklektioner med flera ungdomar. Förutom tech-coachen intervjuades flera av ungdomarna som var med på lektionerna samt vice ordförande för idrottsklubben. Tech-coachen och två av ungdomarna bar i inslaget varsin t-shirt med texten "nRF SERIES 53" tryckt på bröstet. Trycket på tröjan syntes i korta klipp där tech-coachen och ungdomarna interagerade under en lektion. Sammantaget syntes trycket på tröjan i drygt 20 sekunder. På lärarens rygg syntes under en kort stund även en företagslogotyp med texten "Nordic".

## ANMÄLAN

Anmälaren anför att flera medverkande i inslaget bar tröjor med reklam för komponenter från ett företag. Enligt anmälaren var trycket tydligt och exponerades för att visa företaget i ett positivt sammanhang.

## PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Television AB (SVT) anser att inslaget överensstämmer med bestämmelsen om otillbörligt kommersiellt gynnande och anför i huvudsak följande.

Nordic Semiconductor är tillverkare av den aktuella komponenten och är, så vitt SVT kan avgöra, ett internationellt tech-företag med säte i Norge. Enligt företagets webbplats är de specialister på trådlös kommunikation och signalöverföring. Så vitt SVT kan avgöra vänder företaget sig inte till svenska konsumenter utan säljer komponenter till tillverkare av elektronikprodukter. Företaget har varken kontor, tillverkning eller support i Sverige.

Inslaget spelades in i en befintlig miljö som SVT inte helt kontrollerade. Redaktionen ville i inslaget visa miljön där lektionerna hölls och visa hur lärare och elever interagerade med varandra. Redaktionen ansåg inte att det var onaturligt att deltagarna bar den här typen av kläder i den aktuella miljön. Trycket på tröjan exponerades i huvudsak i mycket korta klipp där den så kallade tech-coachen och ungdomarna interagerar under en lektion. Trycket var inte i fokus och var ofta delvis skymt. När en av ungdomarna intervjuades syntes trycket i fem sekunder, dock inte läsbart i sin helhet. När en annan av ungdomarna intervjuades syntes trycket i 15 sekunder. När tech-läraren intervjuades, vilket gjordes flera gånger under inslaget, hade redaktionen valt ett utsnitt där trycket inte syntes alls.

Inslaget var relativt långt för ett nyhetsinslag, över tre minuter och 30 sekunder. Det förekom inte någon direkt fokusering på logotypen och trycket exponerades under en relativt kort del av inslaget. Varken företaget eller deras produkter nämndes vid namn i inslaget. Det förekom inga positiva kommentarer om företaget eller produkterna.

## **KOMMENTAR FRÅN ANMÄLAREN**

Anmälaren anför i huvudsak följande.

I yttrandet påstås att Nordic Semiconductor inte vänder sig till konsumenter i Sverige. De har dock sex olika distributörer i landet och egna kontor i flertalet länder i Europa, Asien och USA. Att de valt att inte ha ett säljkontor i Sverige betyder inte att de är obefintliga på denna marknad.

## **AKTUELLA BESTÄMMELSER**

Ett program som inte är reklam får inte på ett otillbörligt sätt gynna kommersiella intressen. Det får inte uppmuntra till inköp eller hyra av varor eller tjänster eller innehålla andra säljfrämjande inslag, eller framhäva en vara eller tjänst på ett otillbörligt sätt (5 kap. 5 § radio- och tv-lagen). Ett gynnande av ett kommersiellt intresse är otillbörligt om det inte kan motiveras av något informations- eller underhållningsintresse.

När inspelningen eller sändningen av ett program eller inslag sker under förhållanden som programföretaget helt råder över och exponeringen inte kan

motiveras redaktionellt ställs särskilda krav på restriktivitet med exponering av varumärken eller logotyper.

Vid överträdelser av bestämmelser om annonser, sponsring, produktplacering och otillbörligt gynnande av kommersiella intressen kan granskningsnämnden ansöka hos förvaltningsrätten om att programföretaget ska betala en särskild avgift (17 kap. 5 § radio- och tv-lagen).

## **GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING**

Av handlingarna i ärendet framgår att ”nRF SERIES 53” är ett varumärke som finns på den svenska marknaden.

När två av ungdomarna intervjuades var varumärket på deras tröjor mycket framträdande och det exponerades under drygt 20 sekunder under det tre minuter och 30 sekunder långa inslaget. Varumärket syntes även på tech-coachens tröja när han under lektionen interagerade med ungdomarna. Genom exponeringen av varumärket på tröjorna uppkom ett gynnande av nRF SERIES 53 som inte var redaktionellt motiverat av ett informations- eller underhållningsintresse. Inslaget strider därför mot bestämmelsen om otillbörligt gynnande. Vad SVT anfört om inspelningsmiljön ändrar inte den bedömningen.

## **SÄRSKILD AVGIFT**

Granskningsnämnden finner inte skäl att denna gång ansöka om att SVT ska påföras en avgift för överträdelsen.

Detta beslut har fattats av Dag Mattsson, Clas Barkman, Berivan Yildiz, Bo-Erik Gyberg, Gunnar Springfeldt, Kristina Åberg och Sofia Olsson Olsén efter föredragning av Rasmus Gedda.

På granskningsnämndens vägnar

Dag Mattsson

Rasmus Gedda

---

*Originalhandlingar med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.*